

— A falusi műkedvelő csoportok versenyén. (2. oldal).
 — Gazdasági válság az Egyesült Államokban. (2-3-4. oldal).
 — A nőküldöttek és nőbizottságok megválasztásáról. (3. oldal).
 — Elítélendő magatartás. (3. oldal).
 — Az indokainai kérdés vitája a június 16-iki ülésen. (4. oldal).

— Nagykövetségi rangra emelik a Szovjetunió izraeli és izraeli moszkvai diplomáciai képviselőit. (4. oldal).
 — Eisenhower és Churchill találkozója. (4. oldal).
 — A guatemalai pártok elítélik az USA agressziós terveit. (4. oldal).

A beszerző és értékesítő szövetkezetek tartományi szövetségének alakuló konferenciája

Írta: HODOSAN GHEORGHE, -

a beszerző és értékesítő szövetkezetek aradtartományi szövetségének elnöke

A beszerző és értékesítő szövetkezetek tartományi szövetségének alakuló konferenciája, amelyet június 19-20-án tartanak meg — nagyjelentőségű esemény tartományunk szövetkezeti mozgalmának életében. A konferenciának hozzá kell járulnia a szövetkezeti egységek gazdasági-szervezeti megerősítéséhez, a város és a falu közötti árucseréforralom fejlesztéséhez.

A rajoni szövetkezeti szövetségek konferenciáján, valamint a szövetkezeti nagygyűléseken megválasztott küldöttek megvitatták a szövetkezetek leglényegesebb kérdéseit, elsősorban azt, hogy miként töltötték be nagyjelentőségű szerepüket a város és a falu közötti árucseréforralom ügyében. Meggyorsítása terén, a párt Központi Vezetősége 1949 március 3-5-iki határozata tükrében. A KV határozata foglalkozott a szövetkezetek újrászervezésével és átalakításával, hogy ezek valóban sokmillió dolgozó paraszttal egyesítsenek és neveljenek a szocialista szövetkezeti mozgalom, az együttműködés szellemében. A szövetkezeti mozgalomnak a legfontosabb tényezővé kell válnia a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének megerősítéséért, a mezőgazdaság szocialista átalakításáért vívott harcban.

A konferencia előkészítésének időszakában széleskörű politikai nevelő és mozgósító tevékenység folyt a szövetkezeti dolgozók sorában, hogy a beszerző és értékesítő szövetkezetek második országos kongresszusa, valamint hazánkban a dicsőséges szovjet hadsereg által történt felszabadítása tizedik évfordulójára tiszteletére új megvalósításokkal járjunk hozzá a szövetkezeti munka megújításához. A szövetkezetek tevékenységének homlokterében a nyári mezőgazdasági kampány jó körülmények közötti előkészítése, a begyűjtési és szerződésalkötési terv, valamint az árucseréforralom előirányzatának teljesítése állt. A szövetkezetek behatóan foglalkoztak a helyi erőforrások felhasználásával, a közszükségleti cikkek termelésének fokozásával, a háztárgyak megőrzésével, a részlegvek összegeinek begyűjtésével és új szövetkezeti tagok beszervezésével.

A pártszervezetek állandó irányításával, valamint a néptanácsok és a tömegszervezetek segítségével, tartományunkban a szövetkezeti egységek jelentős eredményeket értek el. Az év első felében az ipari áruk értékesítési tervét tartományi vonatkozásban 107,6 százalékkal teljesítették. Ez azt jelenti, hogy a dolgozó parasztlak egyre több ipari termelvényt vásárolhattak a falusi szövetkezetek üzleteiben. Az elmúlt év hasonló időszakához viszonyítva 47 százalékkal több iparcikket és 13 százalékkal több élelmiszer-cikket kapott a dolgozó parasztság.

A közvetlen kereskedelem megújítását célzó intézkedések gyakorlatba ültetését követően az építőanyagok értéke, amelyet a dolgozó parasztlaknak adtak el, az év első felében 90 százalékkal volt nagyobb, mint az elmúlt év hasonló időszakában. A közvetlen kereskedelem útján a dolgozó parasztlak számos új ipari terméket, úgymint kerékpárt, rádiót, varrógépet, pafont és egyéb cikket vásárolhattak. Ugyanakkor megerősödött a szövetkezetek és a kollektív gazdaságok közötti gazdasági kapcsolatok. A terményekért cserébe egyes kollektív gazdaságok a Szovjetunióban gyártott új teherautókat kaptak.

Az ipari termékek értékesítésében élenjárnak Nagyszentmiklósi és Lipparajonok, amelyek félévi tervüket az értékesítés terén már június 10-én teljesítették. A dolgozó parasztlaknak iparcikkekkel történő jó ellátása vonatkozásában a legjobb eredményt Perjanna, Nagyteremia, Csanád, Nagyszentmiklós, Világos, Kisiratos, Vladimirescu és más községek szövetkezetei érték el.

A szövetkezetek előtt egyik legfontosabb feladatként áll a felvásárlás és a szerző-

déskötés ügyének meggyorsítása, ami a város és falu közötti árucseré fejlesztésének jelentős tényezője. Tartományunkban a beszerző és értékesítő szövetkezetek, a munka jobb megszervezésével, a hiányosságok felszámolásával, valamint azáltal, hogy naponta nyomkövetették a felvásárlási és szerződésalkötési terv teljesítését, komoly eredményeket értek el a városi dolgozók élelmiszereket történő ellátása és az ipari nyersanyagellátása terén. Tartományunkban ez év első felében a felvásárlási tervet 101,1 százalékkal teljesítették. Jelentős sikereket ért el a felvásárlás és szerződésalkötés terén Aradrajon, amely eddig teljesítette és 19,4 százalékkal túlszárnyalta félévi előirányzatát. Nagyszentmiklós és Aradrajonokban is jó munkát végeztek a szövetkezetek. A felvásárlási és szerződésalkötési tervet 110,4, illetve 106,8 százalékkal teljesítették. A lovri szövetkezet június 15-ig 300 százalékkal, a nagycsanádi 200 százalékkal, a világosi pedig 56 százalékkal teljesítette a második negyedévi tervét.

A felvásárlási és szerződésalkötési tevékenység megújítása eredményeként a városi dolgozók ez év első felében 125 százalékkal több mezőgazdasági terméket kaptak, mint az elmúlt év hasonló időszakában. A felvásárlási munka megújításához jelentős mértékben hozzájárult az is, hogy a felvásárlók résztvettek a szocialista versenyben és megjavultak munkamódszereik.

A szövetkezeti egységek által az utóbbi időben elért szép eredmények ellenére hiányosságok is mutatkoznak. Ha összehasonlítjuk a felvásárolt termékek és a kiosztott ipari áruk értékét, láthatjuk, hogy tartományi vonatkozásban az év első felében a felvásárolt termékek értéke csak kis hányadát teszi ki a dolgozó parasztlak számára kiosztott ipari termékek értékének. Ez nagymértékben annak tulajdonítható, hogy számos szövetkezeti egységben nem tekintik elegendő felelősségérzettel a felvásárlási és szerződésalkötési terv teljesítését, nem végeznek beható felvilágosító munkát a dolgozó parasztlak sorában és nem mutatnak rá a termékek szövetkezeti útján történő értékesítésének fontosságára.

A tartományi konferencia tiszteletére ez év első felében a szövetkezeteknek sikerült növelniük a szövetkezeti tagok létszámát és gyökeres fordulat állt be a részlegvek begyűjtése terén. Aradrajonban például június 10-ig az új tagok beszervezésének tervét 159,2 százalékkal teljesítették. Borosjenőrajonban pedig 15 százalékkal teljesítették a szövetkezeti részlegvek begyűjtésének tervét.

Ez évben a tartomány szövetkezeteiben megtartott nagygyűléseken beigazolódott, hogy csupán azok a szövetkezetek teljesítették és haladtak a tervfeladataikat, amelyek szoros kapcsolatot tartottak a tagokkal, bizonyos időközönként beszámoltak a tervük teljesítéséről, amelyek kérték a tömegek segítségét és tekintetbe vették az elhangzott javaslatokat.

A szövetkezetek rajoni konferenciáinak tapasztalatai alapján a tartományi konferenciának a bírálat és önbírálat szellemében kell elemeznie a tartomány szövetkezeti egységeinek tevékenységét. A tartományi konferencia küldöttei vitassák meg mélyrehatóan azokat a kérdéseket, amelyek a beszerző és értékesítő szövetkezetek tevékenységében felmerülnek. Hozzáik fel-ezínre a hiányosságokat és terjesszenek elő konkrét javaslatokat a hiányosságok felszámolására. A küldöttek tanácsának igényességét azok irányában, akiket a tartományi szövetkezeti szövetség vezetésével bíznak meg. Becsületess és tevékeny dolgozókat kell beválasztani a vezetőségbe, akik biztosítják a város és a falu közötti árucseréforralom fejlesztését.

Jó munkát a beszerző és értékesítő szövetkezetek tartományi szövetsége alakuló konferenciájának!

Augusztus 23 tiszteletére

Szélessítsük ki a hazafias versenyeket a mezőgazdasági munkálatok sikerének biztosításáért

— A nagylaki dolgozó parasztlak munkavállalása —

A párt és a kormány állandó gondoskodását értékelve, mi, Aradrajon Nagylak községének dolgozó parasztlak elhatároztuk: úgy dolgozzunk meg földjeinket, hogy magasabb hektáronkénti terméshozamot érjünk el. Augusztus 23 tiszteletére a következő munkavállalást tesszük:

— Ötven hektár kukorica, napraforgó és lucerna vetésen elvégezzük a pórtárazást.

— Június 20-ig befejezzük az arató és cséplőgépek, valamint a cséplőkazánok és traktorok javítását.

— Teljes mértékben kihasználjuk a kedvező időt, valamint a gépek és az őrök teljesítőképességét az aratásnál és a cséplésnél. Azok a dolgozó parasztlak, akik előbb befejezik az aratást és a hordást, igáikkal segítséget nyújtanak az igával nem rendelkező dolgozó parasztlaknak.

— Legkésőbb három nappal az aratás után elvégezzük a tarlóhántási munkálatokat.

— Kellő időben megszervezzük a cséplőmunkás csoportokat és biztosítjuk a cséplőgépek megszakításmentes működését. Ugyanakkor a szériákat ellátjuk trióval és szelektorokkal, hogy idegen magvakról mentes gabonát adhassunk át az államnak a szériáról. Alaposan megszervezzük a mező és a szériák őrzését.

— A nyári mezőgazdasági kampány alkalmával tíz százalékkal növeljük az állam gépeivel és traktoraival megmunkált földet területét.

— Kellő időben betakarítjuk a takarmánynövényeket és biztosítjuk jó körülmények közötti tárolásukat.

— Megszervezzük és fokozzuk a dolgozó parasztlak és a választói körzetek közötti hazafias versenyeket. Ebben a munkában bevonjuk az összes képviselőket és a nöbizottságokat. Az élenjáró dolgozó parasztlak ösztönzésére hetenként gyűlést tartunk, s tiszteletükre művészeti műsort rendezünk.

A nagylaki dolgozó parasztlak nevében:

Wenich Károly,

a néptanács végrehajtó bizottságának

elnöke

Ciul Gheorghe,

a pártalapszervező titkára

Bobcsok Mária,

az IMSz alapszervezet titkára,

Papis Pavel, Paul Vasile, Novac Gheorghe, Ungureanu Traian, Hurul Mihai,

Cosca Andrei és Van Lazar, élenjáró dolgozó parasztlak

Felkészülnek a cukorgyártási kampányra

Még ez év kezdetén Dávid István, az aradi cukorgyár vegyész részlete az ipariügyi minisztérium csehszlovákiai tapasztalatszerzőjénél. Visszatérése után, Dávid elvtárs ismertette a gyár munkaközösségével azokat a munkamódszereket, amelyeket a tapasztalatszerző alkalmával tanult és javasolt azoknak a gyárban történő bevezetését. Azóta hónapok teltek el, a kampány befejeződött s elérkezett a javítások ideje. Helyenkor átfutóan javítást végeznek a gépeken, a cukorgyártáshoz szükséges összes berendezésen, hogy a termelés folytonosságát, a termelékenység növelését biztosítsák a kampány idejére. Elérkezett tehát az az idő, amikor a kampány sikerének előkészítésével egyidejűleg bevezethetik a tapasztalatszerző nyomán nyert munkamódszereket s azokat a gépberendezéseket alkalmazhatják, amelyeknek segítségével a cukortartalom növekedését fokozhatják. Ilyen a villamosjelző készülék is, amelynek segítségével a laboratóriumból percek alatt jelzik a főzőmestereknek, hogy

a főzés valamely szakaszán rendellenesség mutatkozik. A készülék felszerelésével a laboratóriumból pontosan irányíthatják a főzés menetét s ezáltal a minimumra csökkenthetik a cukortartalom veszteséget. E berendezés hiányában a laboratórium mérnökeinek kellett a gyárba átmenniük, hogy a helyszínen értesítsék a mestereket a főzés menetéről. Ez felesleges időpazarlást jelentett.

A raktárban dolgozók munkájának megkönnyítésére 40 méter hosszú szalagrendszerű szállítóberendezést készítenek. Ez a berendezés mintegy négy méternyi hosszú, külön hordozható és külön működő részekből áll. Így a raktár bármely részébe irányítható a cukorral feltöltött zsákok. Ezzel a szalagrendszerű szállítóberendezéssel úgy a ki-, mint a berakodás könnyebbé válik és egyben 8 dolgozó munkája más irányban használható fel a szállítóeszköz a belső erőforrások felhasználásával állítható elő. Mindkét felszerelés Mitykó Dezső, a technikai osztály dolgozójának tervrajza alapján készült.

A tanulóifjúság üdülése

A lipparajoni néptanács tanügyi osztálya a rajoni IMSz bizottsággal karöltve, idejében gondoskodott arról, hogy a pionírok és tanulók az iskolából befejezése után kellemesen és hasznosan töltsék el a szünidőt. Így a rajon területén az iskolák keretén belül 15 udvari tábort szerveztek. Az udvari táborozáson több, mint 800 gyermek vesz részt. A táborok napi programját úgy állították össze, hogy a szórakozást szorosan összekövezzék a tanulókkal. Így az ifjak állandóan ismételhetik a múlt év tananyagát és új ismereteket szerezhetnek.

Azokban az iskolákban, ahol a tanulók létszáma alacsony, klubokat szerveztek. A rajon területén 12 ilyen klub létezik!

ezekben több, mint 250 gyermek töltötte a szabadidejét. A klubokban a szórakozás mellett az ifjak meghallgatják a tanítók előadásait és szüntelenül fejleszthetik általános ismereteiket.

E klubokon és táborokon kívül a rajon területén még négy tartományi tábor és egy gyermeküdülőhely is létezik.

A tanügyi osztály munkaközössége nagy lelkesedéssel készíti a táborok és klubok megnyitására, hogy azok valóban elérjék céljukat, s a dolgozók gyermekei kellemesen és hasznosan tölthessék a szünidőt.

Wild Ferenc

levelező

Visszatért a román küldöttség a varsói nemzetközi szakszervezeti értekezletről

Csütörtökön visszatért a fővárosba a román könnyűipari munkások szakszervezetének küldöttsége, amely részt vett a bőr-, cipő-, szőrmé- és bőrdíszmunkások nemzetközi szövetségének (az SZVSZ szakmai alosztályának) Varsóban megtartott

második nemzetközi szakmai értekezletén.

A küldöttség tagjai voltak: Alexandru Mago, a könnyűipari munkások szakszervezete központi bizottságának titkára és Iuliana Gîrbovan, a kolozsvári „Herbák János” művek élmunkásnöve.

A falusi műkedvelő csoportok versenyén

Az államásra érkező vonatról sok utas szállt le. Kisebbségi csoportokban igyekeztek Kisjenő felé. Más irányból autók és szekerek érkeztek a környező falvakból a rajonszékhelyre. Mindannyian a kulturháza tartották. Legtöbbször színes, festői népi viselet díszelt.

Az egyik utcasarok mögött nagyobb csoport tünt fel, melynek élén a szentannai fuvószenekar tagjai lépkedtek büszkén. Ujabb és újabb csoportok érkeztek. A kis-kapukban mosolygó, barátságos arccal jelentek meg Kisjenő lakói.

A kulturházbán megkezdődött a rajoni verseny. A szentannai fuvószenekar a Román Népköztársaság himnuszát, különböző indulókat és népdalokat játszott. A zenekar tagjai és Wekerle József karnagy lelkiismeretesen készültek a versenyre. Minden nap, a munka befejezése után, szorgalmasan gyakoroltak. Wolf Géza, a téglagyár kőforgókezelője és Gaita Kosta kollektívista trombitán, illetve klarinéton szebbnél szebb dalokat adott elő. Jó benyomást keltett a versenyen a szentannai fuvószenekar előadása is. Nem lesz könnyű foglalkozni a bírák bizottságának, hogy eldöntse, a két zenekar közül melyik nyújtott jobb teljesítményt.

A versenyen résztvevő énekkarok teljesítményét sem a legkönnyebb elbírálni. Az énekkarok tagjait az a vágy fűtötte, hogy mind több felkészültséggel jelenjenek meg a versenyen és megfeleljenek a velük szemben támasztott követelményeknek.

A komlói, majd a simándi, péli, varsándi, nadabi és cinte énekkar teljesítményével valóban kiérdemelte a közönség hálás tapsát. Dallamosan, lendületesen, lelkesen adták elő énekszámukat. Mindannyian arra törekedtek, hogy minél tökéletesebb zenei kifejezésre tegyenek szert, minél művészebben tolmácsolják az énekszámukat. Mégis egyes zenekarokkal nagyobb hozzáértéssel kell foglalkozni a karnagnak. A cinte énekkar egyoldalúan választotta ki a műsorában szereplő énekszámokat. A legtöbbje moll-hangnemből írott, busongó dal volt. Az énekkar tagjainak felkészültsége sem mutatkozott kifogástalannak. Többen nem kísérték kellő figyelemmel a karnagyot és az énekkar szerepléséből is kitűnt. A cinte énekkar tagjainak alkalmuk volt tanulni a többi énekkartól. Különösen a varsándi és nadabi énekkar figyelemzést kell példaképnek tekinteniük.

Sok szép énekszámot hallottunk a szőlőtől. Az előadott dalok falvaink életéről, törekvéseiről és vágyairól szóltak. Az előadók közül többen igen tehetségesek, nekik dallamos, életteli. Megelégedéssel hallgatták a megjelentek Neda Aureliát, Simándról, Deák Annát, Zarándról és Lupeu Evát, Avram Tancu községéből.

Hodrea Ioan nagyszíntjei dolgozó paraszt furulya-szóli egyszerűen és erőteljesen voltak. Meg kell említenünk még Unc Ioant, Székudvarról, aki klarinét-szóliával nyerte meg a hallgatók tetszését.

Az énekkari és szóli zeneszámok után szavaltak követték. Majdnem minden résztvevő kultúrháza küldött egy-két szavaltot. Hallottuk klasszikus és kortárs költemet, megcsodáltuk a verseket, amelyekben a falvak szorgalmas dolgozóiról, a békéről, az új élet megteremtéséről, a pártvezetéről harcolt szólnak.

A verseny meglepetésekben sem szűkölködött. A műsorismertető láncszólóira hívta fel a nézők figyelmét, de a színpadon csak egy hegedűs jelent meg. Mindenki várta a láncosok megjelenését. A hegedűs rákezd egy nótára és... a láncot is ő járja. Bogdan Petrunak hívják, Zarándról való. A lánc könnyed, nyugodt mozdulatokkal kezdődik. A dal azonban mind élelmebbé válik és a gyors, vidám, mozdulatok nagy-szerűen követik a zene ütemét. A hegedűs egy pillanatra sem szakad felbe a mind erőteljesebb, élénkebb muzsika. A hibátlan hegedűjáték és Bogdan Petrunak a többi szóli táncosával egyenértékű teljesítménye valóban tehetséges művészre vall.

Táncszámok következnek. Egyes csoportokat már az előző versenyről ismer a közönség és megismerésüket tapsal fogadják. A komlói táncosok helyi népviseletben jelenik meg és helyi táncokat mutat be. A seprősi táncosoktól következnek. A községben elcinte két táncosot működtet: a kollektivistáké és az egyéni dolgozó parasztoké, amelyeket később egyesítettek. A nyolc pár táncos ruhája színes, nagyvonalú és kiválóan díszes. Igen szépek a ráncos fehér szoknyák, tűzpiros kötésekkel.

Késő délután került sor a nadabi táncosokra. A gazdag vasárnapi műsort a kisjenői kulturháza műkedvelő művészeinek előadása fejezi be. A kulturháza énekkara magasszínvonalú előadás: nyújtott. Cociuban és Moraru Otilia tehetséges, mélyen átértékelte szavaltat általános tetszést aratott.

A nap már lenyugvóban van, mire befejeződik a rajoni verseny. Felmelő érzés arra gondolni, hogy a felszabadult élet a falusi dolgozók számára nagyszerű lehetőségeket nyújt a kulturális felmunkához. Egyetlen rajon műkedvelő csoportjainak többsége előadása is meggyőzően beszél arról, hogy hazánk együttes népeiben kifogyhatatlanul gazdag művészi értékek rejtlenek.

kel. Az előadott tánc a kollektivisták életét vitte színre.

A szekudvari táncosokat sokan ismerik. Előadásuk színvonalát sokban emeli az erőteljes kifejezőmód, a lépések és mozdulatok szépsége és hibátlansága. A különböző tréfas mozdulatokat nagyszerűen kiemeli a vidám és gúnyos tartalma kurján, táncok. A csoportban táncol Puica Vasile, ő tanítja a többieket. Nagyszerű táncos, teljesítményét nagyra értékeli a közönség. Tudása és az elismerés azonban azt eredményezte, hogy legtöbbször a csoporton végzi táncszámait és ezáltal megbontja az előadás egységét. Mintha arra törekednék, hogy minden szem reá szegeződjék és azt szeretné, hogy a közönség csak az ő tudását csodálja. Ez pedig helytelen.

Avram Tancu község táncosorolójában ilyesmi nem fordult elő eddig. A versenyen a csoport középső táncosa kezd utánozni a szekudvari táncost. Erre törekszik néha a baloldali táncos is. Teljesítményük azonban egészében véve színpadon mondható. E csoport táncának előadásában van valami sajátos, szembejűnő helyi jellegű, ami nemcsak a mozdulatokban, hanem a népviseletben is kifejezésre jut. Szélesen hull a férfiak bő fehér nadrágja a csizmaszárakra, a lányok hosszú, különböző színű szoknyája pedig festői egy-ségsben olvad össze. A táncosok mozdulatai egyszerűen, de igen kifejezőek, az előadás annyira egy-egy, hogy a csoport a muzsika ritmusára mozgó, hajladozó egyetlen táncos benyomását kelti.

Késő délután került sor a nadabi táncosokra. A gazdag vasárnapi műsort a kisjenői kulturháza műkedvelő művészeinek előadása fejezi be. A kulturháza énekkara magasszínvonalú előadás: nyújtott. Cociuban és Moraru Otilia tehetséges, mélyen átértékelte szavaltat általános tetszést aratott.

A nap már lenyugvóban van, mire befejeződik a rajoni verseny. Felmelő érzés arra gondolni, hogy a felszabadult élet a falusi dolgozók számára nagyszerű lehetőségeket nyújt a kulturális felmunkához. Egyetlen rajon műkedvelő csoportjainak többsége előadása is meggyőzően beszél arról, hogy hazánk együttes népeiben kifogyhatatlanul gazdag művészi értékek rejtlenek.

SPORT

A labdarugó világbajnokság mérkőzései

Csütörtökön került sorra a svájci labdarugó világbajnoki torna második fordulójára és ennek keretében a magyar válogatott csapat főlegesen győzte le a délkezeai válogatottat. Az eredmények:

Magyarország—Délkorea 9:0 (4:0). A gólok Kocsis (3), Puskás (2), Palotás (2), Lantos és Czibor osztózkodtak. Nyugat-Németország—Törökország 4:1 (1:1); Anglia—Belgium 4:4 (1:1). Svájc—Olaszország 2:1 (1:1).

Szombat-vasárnapi sport-műsor

LABDARUGAS. Szombaton délután 6 órakor, a „November 7” pályán: Stiinta—Fl. Rosie FZ. Vasárnap délután 9 órakor, a FZ pályán: Voința—Avintul Pankofa, délután 5 órakor grabáci pályán: Recoita Grăbăc—Fl. Rosie. „November 7” délután 5 órakor, pécskai pályán: Recoita Pécska—Progresul Nagyszentmiklós, délután 5 órakor, borosbesi pályán: Avintul Borosbeses—Progresul Lippa, délután 5 órakor, borosjenői pályán: Progresul Borosjenő—Mela-tul Fl. Rosie, délután háromnegyed 4 órakor, Locomotiva pályán: Locomotiva ifj.—Stiinta Temesvár ifj., délután fél 6 órakor: Locomotiva—Avintul Szászrégen.

Mozik műsora

„DOZSA GYÖRGY” mozi: június 24-ig: A vig verseny. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Kedvező idő esetén a 9 órai előadást az „Új Idők” mozi kerti helyiségében tartják.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: június 27-ig: Békéért és barátságért. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„HERBAK JANOS” mozi: június 23-ig: Szerelm és gyűlölet. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„I. L. CARAGIALE” mozi: június 22-ig: Hamupipőke. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Kedvező idő esetén a 9 órai előadást a kerti helyiségben tartják.

„ÚJ IDŐK” mozi: június 25-ig: Román híradó. — Szovjet híradó. — 7:1. A Magyar Népköztársaság és Anglia labdarugó mérkőzése Budapesten. — Baba-film. Naponta matiné 10 és 11:30 órakor. Előadások 3 órából folytatódásgos.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gáj): június 22-ig: Szökötés. Előadások: hétköznap: 7 órakor, vasárnap: 3, 5 és 7 órakor.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Miklaka): június 22-ig: Amikor a róza virágozik. Előadások: hétköznap: este 7 órakor, vasárnap: 2, 4, 6 és 8 órakor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi (Lippa): június 20-ig: Harc az életért.

„PETOFI SANDOR” mozi (Radna): június 20-ig: Májusi éjszaka. — A képzett beleg — A sejt bosszúja.

„POPULAR” mozi (Nagyszentmiklós): június 20-ig: Zaporozec a Dunán tul.

Konzervgyáraink megkezdtek az ideai borsótermés feldolgozását

Egész sor konzervgyárban megkezdődött az új zöldborsótermés feldolgozása. Az ideai bőséges termés lehetővé teszi, hogy nagymennyiségű konzervet gyártsanak. Eddig több mint 1 millió üveg, illetve doboz sterilizált zöldborsókonzerv készült el. Elen-járnak a „Flora” konzervgyár munkásai, akik több mint 300.000 üveg, illetve doboz

konzervet készítettek. Nagymennyiségű zöldborsót tettek el a fővárosi „Grivița” és „Fulger” gyárak, a bukaresti tartományi „Valea Rosie” konzervgyár, a galatitartományi „Zagna” konzervgyár és más gyárak munkásai is.

Nemsokára megkezdődik a zöldbabkonzervek gyártása is (Agerpres.)

Gazdasági válság az Egyesült Államokban

Írta: VARGA JENŐ, akadémikus

Az Egyesült Államok számos konjunkturalátó intézetében közgazdászok és statisztikusok ezrei dolgoznak. E kutatók azonban sohasem képesek helyesen előre-látni a gazdasági ciklus menetét. Az új tultermelési válság kezdete mindig olyan váratlanul éri őket, mint a háztetőről az ember nyakába szakadó hó. Pedig intézetek rendkívül nagy statisztikai anyaggal rendelkeznek, s ennek alapján — bármennyire meggyőződtek is az anyagot — jóval alaposabban feltehetnék meg az Egyesült Államok gazdasági helyzetét, mint bármelyik más kapitalista országot.

A kapitalista gazdaság fejlődését és mozgását mutató statisztikai adatokat azonban csupán az egyedül helyes és tudományos elmélet, a kapitalizmus fejlődésének való-ságos, objektív törvényeit felfedő marx-lenin közgazdasági tanok alapján lehet helyesen összefoglalni és elemezni. Csakis a marxizmus-leninizmus alapján lehet helyesen előre-látni a gazdasági fejlődés várható menetét. A ciklikus kapitalista újra-termelés marx-lenin elmélete szervesen kapcsolódik a kapitalista termelési módról általában szóló marxista-leninista tanítás-hoz. E tanítás megvilágítja a kapitalista termelési mód történelmileg átmeneti jellegét és szükségszerűen pusztulásához vezető objektív fejlődéstörvényeit.

Nem kell csodálkozni azon, hogy a burz-szói „konjunkturalátók” mit sem akarnak tudni a kapitalizmus fejlődése objektív gazdasági törvényeiről. Ők azt hiszik, hogy a gazdaság fejlődését és mozgását szubjektív tényezők határozzák meg. Nyomasztólag hat rájuk a modern monopóliumok óriási ereje, s nem képesek megérteni, hogy a monopóliumok csapák tevékenységét valamiféle objektív törvények határozzák meg. A kapitalista gazdaságban végbemenő változásokat vizsgáló bur-

zsoa kutatók emiatt sohasem képesek fel-fedni a változások igazi okait és jellegét.

Már egy évvel ezelőtt látni lehetett, hogy az Egyesült Államokban közeleg a gazdasági válság. A fogyasztási cikkek termelése már akkor túlhaladta az amerikai lakosság fizetésképes keresletét. A lábbeli, textilárúk és más közszükségleti cikkek termelése csökkenni kezdett. A kapitalisták és tudós lakajaik azonban ezt egyáltalán nem akarták figyelembe venni. Más áruk — különösen a termelészközök — termelése tovább nőtt, jóllehet az árukészlet állandó növekedése a hosszú ideje tartó tultermelés biztos jele volt. Az árukészletek növekedése még akkor sem szűnt meg, amikor az ipari termelés már túljutott a kulmi-nációs ponton. A szövetségi tartalékok hivatalának adatai szerint az ipari termelés volumenének régi indexe 1953 márciusában érte el a tetőpontot. A válság képeinek szépitése céljából megállapított új index 1953 júliusában állt a csúcsponton. A profit magas színvonalon maradt, s a kapitalisták nem akarták csökkenteni a termelést.

Ennek következtében 1953 végéig az iparban s a nagy- és kiskereskedelemben 82 milliárd dollár értékű árukészlet halmozódott fel. Ezenkívül voltak állami árukészletek is. Az állam a nagy monopóliumok érdekében a magas árak fenntartása céljából hét-nyolc milliárd dollár értékű buzárt, gyapotot és más mezőgazdasági terméket vásárolt fel. Ugyanígy hatalmas készletek voltak a hadseregnek, a flottának és a légierőnek nemcsak fegyverzetekből, felszerelésből és hadianyagokból, hanem mindenféle más áruból is. Johnson had-ügyminiszterhelyettes például egyik nyilatkozatában kijelentette, hogy csupán a szárazföldi fegyveres erők árukészleteinek ér-

tékét körülbelül 35 milliárd dollárra becsülik. A hadseregnek például 24 millió ce-ruzája volt tartalékban! Johnson nyilatkozatából kitűnik, hogy a hadsereg az „össze-kötöttesekkel rendelkező” kapitalistáktól magas árakon a hadsereg számára felesleges árukat vásárol fel s ezeket aztán időről-időre eladja más, szintén „össze-kötöttesekkel rendelkező” kapitalistáknak — a vételár nyolcadáért.

Az 1953. év végére a magán- és állami árukészletek volumene elérte az Egyesült Államok csaknem egyévi szükségletét. Eh-hez még hozzá kell tenni, hogy növekvő mennyiségben adtak el fogyasztási cikkeit hitelbe és részletekre, azaz a fogyasztók le-endő jövedelmének, jövőbeli vásárlóképes-ségének számlájára. A fogyasztók adós-ságainak összege elérte a 28 milliárd dol-lárt. A tultermelési válság — elkerülhet-lenné vált.

(1947—1949 = 100)

1953

július 137

október 132

december 126

1954

január 125

február 123

március 123

A válság első hét hónapjában, amelyek-ről már vannak végleges adatok, az ipari-termelés 10,2 százalékkal esett. Az előző-válságok első hét hónapjában a termelés-visszaesése az akkori adatok szerint száza-lékokban a következőképpen alakult:

1920 1929 1937 1948

9 23 6 6

Csak az 1929. évi válság időszakában esett vissza jobban a termelés, akkor azon-ban a válság következő hónapjaiban ideig-lenes fellendülés következett be: a válság-kilencedik hónapjában csak 13 százalékkal volt a termelés visszaesése. Bármennyire pon-tatlanok is ezek az adatok, mégis helye-sen mutatják az általános irányzatot.

Jóllehet a kapitalista tultermelési válsá-gok alapja egy és ugyanaz: a termelés-társadalmi jellege és a kisajátítás magán-kapitalista formája közötti ellentmondás —

Az amerikai vezető körök és szakértők tagadni próbálták a válság létezését. Eisen-hower elnök januári kongresszusi üzeneté-ben kijelentette: „A gazdasági helyzetben a múlt év derekán észlelt jelentéktelen változások láthatólag rövidesen véget ér-nek”.

A burzsoá közgazdászok, a kapitalisták és a jobboldali szakszervezeti vezetők most is kórusban hangoztatják, hogy nincs szó igazi válságról, hanem csupán a termelés „szabályozott”, lassú visszaeséséről, ame-lyet hamarosan újabb fellendülésnek kell követnie. Ez az állítás azonban való-talan. Az Egyesült Államok termelésének visszaesése ugyanis rohamosabb, mint az 1929 évi válságtól elkezdve, a modern kor bármelyik amerikai válságának időszá-kában volt. Az ipari termelés új indexe az ugynevezett „idénykiigazítás” figyelem-bevételével a következőképpen fest:

azért mindegyik válságnak meg vannak a maga jellegzetességei is. Ezek a jellegze-tességek elsősorban magának a kapitaliz-musnak változásából (a kapitalizmus az imperializmus és a kapitalizmus általános válságának szakaszába lépett), másodsor-ban az adott ciklus előző fázisának saját-tosságaiból adódnak.

Ennek alapján a jelenlegi válság külön-leges vonásait a következőkben állapíthat-juk meg: az infláció következtében igen nagy a kölcsöntörlesztés; különösen a hadiipar ágazataiban nagy az alapítkele-ség, mert a koreai agresszióval kapcsolatban gyors iramban szélesedett a hadi-ipar; fegyverkezési hajszra folyik és nagy-arányú katonai megrendelések történnek; ezért a nagy monopóliumok profitja ma-gas színvonalon marad, a lakosság fize-tésképes kereslete azonban még jobban összezsugorodik. A kifejlődő válság min-

Az indokínai kérdés vitája a június 16-i ülésen

GENF. (Agerpres). — A TASZSZ értesülései szerint a kilenc küldött június 16-án ülésen folytatta az indokínai kérdésnek belevetve Laosz és Kambodzsa államok kérdésének megvitatását.

Ugyancsak a TASZSZ értesülése szerint a Kínai Népköztársaság küldöttsége azt javasolta, hogy a vietnámi ellenségeskedések megszüntetésével egyidejűleg a laoszi és kambodzsai hadműveletek megszüntetését is be kell jelenteni. A javaslat értelmében a két hadviselő fél katonai megbízottainak tárgyalásokat kell kezdeniük mind Genfben, mind közvetlenül a helyszínen a laoszi és kambodzsai hadműveletek megszüntetésével kapcsolatban. A Kínai Népköztársaság küldöttségének javaslata szerint a hadműveletek megszüntetése után nem engedhető meg újabb szárazföldi, tengerészeti és légi katonai egységek, fegyverzet és lőszer bevétele Indokínába. Ami azonban az önvédelemre szolgáló fegyverek mennyiségét és típusait illeti, ezt a kérdést majd közös megegyezéssel oldják meg.

A Kínai Népköztársaság küldöttségének javaslata értelmében a nemzetközi ellenőrző bizottság hatáskörét ki kell terjeszteni Laosz és Kambodzsa államokra is, figyelembe véve ezen országok különleges helyzetét. A két parancsnokság megegyezésének létrejötté után a hadifoglyokat és a polgári internált személyeket szabadon kell bocsátani, vagy ki kell cserélni. A javaslat előírja, hogy nem eshet bántódása azoknak a személyeknek, akik az ellenségeskedések idején együttműködtek az egyik vagy a másik féllel.

Mint jelentik, a Vietnámi Demokratikus Köztársaság küldöttsége a június 16-iki ülésen javaslatot terjesztett elő, amelynek értelmében a stabil indokínai béke helyreállítása érdekében rendezni kell Vietnám, Laosz és Kambodzsa államok politikai kérdéseit is, mégpedig a teljes és reális szuverenitás, valamint a nemzeti függetlenség elvének tiszteltetése alapján. Vietnám egységének helyreállítása céljából és az egységes északvietnámi kormány megalkotása érdekében a Vietnámi DK küldöttsége azt javasolta, hogy a hadműveletek megszüntetését követő legrövidebb időn belül tartanak titkos szavazással szabad választásokat az egész ország területén.

A Vietnámi DK küldöttsége javasolta, hogy a választások megszervezéséhez szükséges előfeltételek megteremtése érdekében

ismerjék el a következő lényeges intézkedések szükségességét: az összes idegen csapatok visszavonása Vietnám területéről a választások megszervezése előtt; a vietnámi általános szabad választások ellenőrzése egy nemzetközi ellenőrző bizottság által, amelynek összetétele ugyanaz lenne, mint azé a bizottságé, amelyet az értekezlet az indokínai hadműveletek megszüntetésére vonatkozó egyezmény teljesítésének ellenőrzésére jött létre; a hadviselő felek kötelezettségét vállalnak, hogy nem üldözik azokat a személyeket, akik a háború idején együttműködtek az ellenféllel; gazdasági és kulturális kapcsolatok létesítése Franciaországgal és a Vietnámi Demokratikus Köztársaság között az egyenlőség és a kölcsönös érdek alapján; mind a három állam — Vietnám, Laosz és Kambodzsa — kötelezettségét vállalja arra, hogy kölcsönösen tiszteltetben tartja a többi állam függetlenségét, egységét és belső rendszerét.

A Vietnámi DK küldöttségének javaslata előírja, hogy a Vietnámba, Laoszra és Kambodzsára vonatkozó egyéb politikai kérdéseket utólag rendezik a béke megerősítésének, valamint Indokína népi demokratikus jogainak és nemzeti érdekeinek biztosításának érdekében.

A TASZSZ értesülései szerint a szovjet küldöttség a június 16-iki vita során hangsúlyozta, hogy a vietnámi kérdés eddigi vitája általános elvek kidolgozására irányult, mégpedig azzal, hogy ezeket az elveket utóbb Laoszra és Kambodzsára is alkalmazták. A szovjet küldöttség véleménye szerint azonban nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy Laosz és Kambodzsa Vietnámmal hasonlóan különleges helyzetben van. A szovjet küldöttség kiemelte, hogy nem lehet a dolgokat úgy feltüntetni, mint ha Laoszban és Kambodzsában nem folyna nemzeti felszabadító harc. Ez a kérdés számukra fontos felmerült az értekezleten és elég meggyőző példákat idézték annak bizonyítására, hogy ezekben az országokban is kiterjedt nemzeti felszabadító harc folyik. Vietnámban, Laoszban és Kambodzsában a békét ezen országok szuverenitásának és függetlenségének biztosítása alapján kell megteremtetni, s egyben ki kell elégíteni Indokína népeinek szabadságra és demokráciára irányuló törekvéseit.

Mint a szovjet küldöttség hangsúlyozta, az értekezlet Laosz és Kambodzsa állam kérdésének megvizsgálásában azért ütközik

nehézségbe, mert csupán az egyik félt hallgathatja meg; Khmer és Patet-Lao ellenállási kormányainak képviselői ugyanis nincsenek jelen az értekezleten.

A szovjet küldöttség hangsúlyozta, hogy a Kínai Népköztársaság küldöttségének az értekezlet elé terjesztett javaslatai magukban foglalják az összes főbb kérdéseket és ezért ezek a javaslatok alapul szolgálhatnak a laoszi és kambodzsai hadműveletek megszüntetésére vonatkozó egyezményhez.

A szovjet küldöttség kifejtette, hogy a javaslatok elfogadása nélkül a vietnámi békét nem lehet helyreállítani. A szovjet küldöttség támogatja azokat a politikai kérdésekre vonatkozó javaslatokat is, amelyeket a Vietnámi Demokratikus Köztársaság küldöttsége terjesztett elő a június 16-iki gyűlésen.

Mint ismertes, a szovjet küldöttség attól az óhajától vezérelve, hogy teljesítse az előző ülésen elhangzott követeléseket, azt indítványozta, hogy a nemzetközi felügyelő bizottságot egészítsék ki egy ötödik országgal, például Indonézia megbízottjával. Így tehát a nemzetközi felügyelő bizottságban részt venne India, Lengyelország, Csehszlovákia, Pakisztán és Indonézia. A szovjet küldöttség India megbízottját javasolta a bizottság elnökéül. Ugyanakkor a szovjet küldöttség egy más változatot is javasolt, mégpedig azt, hogy alakítsanak bizottságot három országgal — nevezetesen India és Lengyelország, valamint Indonézia, vagy pedig bármely más ázsiai ország megbízottjaiból.

A szovjet küldöttség világosan kifejtette, miért elfogadhatatlanok azok az előző üléseken elhangzott javaslatok, amelyeknek értelmében a vegyes bizottságot a nemzetközi ellenőrző bizottság alá kell rendelni.

Hírek szerint a nyugati hatalmak megbízottjai a június 16-iki ülésen nagy érdeklődéssel fogadták a Kínai Népköztársaság küldöttségének Laoszra és Kambodzsára vonatkozó javaslatait. Kijelentették, hogy a javaslatokat tanulmányozni kell. Egyesek a javaslatok közül elfogadhatók — mondták az amerikai küldöttség vezetője. Ami a politikai kérdésekre vonatkozó javaslatokat illeti, a nyugati hatalmak megbízottjai kibújtak a kérdések megvitatása alól, azzal az ürüggyel, hogy ezen az ülésen csupán Laosz és Kambodzsa kérdésének megvizsgálásával kell foglalkozni.

Nagykövetségi rangra emelik a Szovjetunió izraeli és Izrael moszkvai diplomáciai képviselőjét

TEL-AVIV. (Agerpres). — A TASZSZ közli: Izrael külügyminisztériuma és a Szovjetunió telaviv-i követsége között lefolyt tárgyalások alapján a két állam megegyezett abban, hogy Izrael moszkvai és a Szovjetunió telaviv-i követségét nagykövetségi rangra emelik.

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ közli:

A Szovjetunió Legfelső Szovjetjének elnöksége Abramov Alekszandr Nyikolajevicet a Szovjetunió izraeli rendkívüli és meghatalmazott nagykövétévé nevezte ki.

Eisenhower és Churchill találkozója

NEWYORK. (Agerpres). — A TASZSZ közli:

A „New York Herald Tribune” washingtoni tudósítója arról ad hírt, hogy Eisenhower rövidesen találkozik Churchilllel. A tudósító ezzel kapcsolatban közli, hogy a két államférfi találkozója azokkal az angol-amerikai nézeteltérésekkel áll összefüggésben, amelyek a délkeletázsiai ügynevezett „védelmi” tervek körül merültek fel.

A Press Association hírügynökség közlése szerint Winston Churchill az alakúháznak kijelentette, hogy ő és Eden elfogadják Eisenhower elnök meghívását Washingtonba és hogy a jövő hét végén az Egyesült Államokba mennek.

A guatemalai pártok elítélik az USA agressziós terveit

NEWYORK. (Agerpres). — A „New York Times” guatemalai tudósítója jelenti: Három politikai párt június 14-én nyilatkozatot tett közre. Ebben kijelentik, hogy ha „belső vagy külső erők összekövésével” szerveznék az alkotmányos rendszer megdöntését, akkor támogatni fogják Arbenz kormányát.

A nyilatkozatot a „Forradalmi Akció Pártja”, a „Guatemalai Forradalmi Párt” és a „Guatemalai Munkapárt” írta alá.

A nyilatkozat felsorolja azokat a társadalmi reformokat, amelyeket a jelenlegi guatemalai kormány valósított meg és hangsúlyozza, hogy a három párt célkitűzése „fenntartani a népi erők egységét” és leleplezni az imperialista monopóliumok, főképp az „United Fruit Company” cselszövéseit. E monopóliumok politikája ugyanis arra irányul, hogy megkaparintsák a guatemalai földeket.

Gazdasági válság az Egyesült Államokban

(Folytatás a 3-ik oldalról)

Feltételezzük az amerikai burzsoa közgazdászoknak az alábbi elemi kérdést:

— Ha a vállalkozók hónapról hónapra kevesebb termelészközre adnak megrendelést, a munkások alkalmazottak és farmerek pedig jövedelmük csökkenése miatt egyre kevesebb fogyasztási eszközt tudnak vásárolni, hogyan érhet véget a válság a közeljövőben és hogyan „fordulhat jobbra minden?”

★

A gazdasági válság természetesen ki-fejezésre jut az Egyesült Államok belpolitikai helyzetében és a washingtoni vezetők körök külpolitikai irányvonalában is. A sajtóban napvilágot látott adatok még korántsem elégségesek ahhoz, hogy megértsük az amerikai gazdasági válság politikai következményeinek többé-kevésbé teljes képét. Bizonyos irányzatok azonban mindamellett máris kirajzolódnak.

Belpolitikai téren a válság egyrészt azt a törekvést váltja ki a vezető monopóliumokból, hogy még jobban fokozzák a reakciós elnyomást mindenemű ellenállással szemben, amely népiellenes terveiknek útját állja, másrészt fokozza a tömegek tiltakozását a vezetőkörök és politikai ellen. Elkerülhetetlenül erősödik a néptömegek ellenállása Washington politikájával szemben, amelyet egvedől a monopóliumok érdekei diktálnak. Ehhez hozzájárul, hogy a kormány mind jobban diszkreditálja magát: a dolgozók meggyőződnek róla, hogy egvedől a nagy üzletemberek érdekeivel törődik.

*) A válság időszakában természetesen lehetséges a termelés ideiglenes fellendülése. Az 1929–1933. évi nagy válság idején az ipari termelés indexe 1930 februárjában az 1929 decemberi 96-ról 109-re emelkedett, s csak júliusban esett újra az 1929 decemberi szintre.

Eisenhower elnök, mint tudjuk, kijelentette, hogy amennyiben márciusban nem változik a helyzet a munkaerőpiacon, a kormány „erélyes intézkedéseket” tesz. Márciusban a konjunktúra mitsem változott. Igaz, hogy a hivatalos adatok szerint a munkanélküliek száma csak 54 ezerrel emelkedett. A sokéves tapasztalat szerint azonban minden márciusban 5,5 százalékkal, azaz több száz ezerrel szokott csökkenni a munkanélküliek száma, tekintettel a meginduló mezőgazdasági és építőmunkákra. Az a körülmény, hogy a munkanélküliek számát nem enyhül, biztos jele a gazdasági helyzet további rosszabbodásának. Mégis, az elnök, amikor március végén sajtóértekezleten megkezdte a beszédet, mit akar tenni a kormány a válság további elmélyülése ellen, azt válaszolta, hogy a Fehér Házban nap nap után érkeznek és tanácskoznak ebben a kérdésben, egvékint még semmi olyasmi nem történt, ami rendkívüli helyzet kívánta program megvalósítását tenné szükségessé.

Természetesen felesleges bizonyítani, hogy semmiféle kormányintézkedéssel nem lehet megváltoztatni a válság folyamatát, amelyet a kapitalizmus objektív törvényei határoznak meg. Az amerikai dolgozók szemében azonban a kormány teljes képtelensége a hangzatos ígéretek után. A gazdasági bizonyítéka annak, hogy a washingtoni hatóságok mitsem törődnek az egyszerű emberek érdekeivel. Ennélfogva még inkább hitelt veszti a vezető köztársasági párt s a küszöbönálló őszi kongresszusi választások előtt helyzete nehezebbé válik.

A köztársaságpartiak huszét év szűnet után mindössze másfél évvel ezelőtt jutottak ismét hatalomra. És most újra az a veszély fenyegeti őket, hogy vereséget szenvednek a kongresszusi választásokon. Nem tudják, milyen programmal lépjenek csatlódott s a

válságtól rettegő választóik elé. Az is egyik oka a köztársasági párt nehéz helyzetének, hogy McCarthy kihívóan viselkedik a párt vezetőivel szemben. A köztársaságpartiók bosszú pedig nem tudják megkezelni McCarthyt, mert nekik nincs semmiféle választási platformjuk: a féktelen kommunistaellenes hisztériára teszik fel a tétet.

Az Egyesült Államok dolgozó tömegeinek létevétele szempontjából magától értődően nincs nagy jelentősége, vajon köztársaságpartió vagy demokrata többség lesz-e a kongresszusban. E pártok bosszúinak és politikáinak azonban nem mindegy, hogy mi lesz a választások kimenetele. Az amerikai politikai élet megfigyelői, akárhogy is, de nem tagadhatják, hogy a küszöbönálló választások felszínre fogják hozni a lakosság erősödő elégedetlenségét a vezető körök politikája miatt.

Külpolitikai téren a kifejlődő válság hatása nem kevésbé bonyolult és ellenmondásos. Mig egyfelől az Egyesült Államok befolyásos agresszív köré a válság csapása alatt kétségkívül hajlamosak fejest ugrani külpolitikai kalandokba, másfelől az ország gazdasági helyzetének rosszabbodása elkerülhetetlenül arra vezet, hogy erősödjön a tömegek ellenállása a legelvetemültebb imperialisták agresszív terveivel szemben.

Az utóbbi idők tényei azt mutatják, hogy a hatalmas monopóliumok csoportok, s a kormányban és a kongresszusban lévő képviselők új háborúk kibővítésében keresik a kiutat a válságból. Ebből következő a „Knewland”-Nixon és a hozzájuk hasonlók beszédeiben kifejezésre jutó

*) Knewland köztársaságpartió szenátor egyik vezetője a kongresszusban az ugynevezett kínai „lobby”-nak. Ezek a kulisszák mögötti politikai intrikusok azokkal a monopóliumokkal állnak kapcsolatban, akik ragaszkodnak ahhoz, hogy növekvő segítyt kell nyújtani a Csang Kai-sek-klíknak s a Kínai Népköztársasággal szemben a legagresszívabb politikát követelik.

agresszív politika. Ebből következik Dulles politikai vonala is, amely alá akarja ásni a nemzetközi feszültség további enyhítésének minden lehetőségét. Am ez az irányzat mind népszerűtlenebb az országban s az amerikai lakosság legszélesebb tömegeinek egyre elutasítóbb magatartásba váltja ki. Nemcsak a munkások, hanem a farmerek, a kiskereskedők és az alkalmazottak is, akik csökkenő keresetükből egyre több adót kénytelenek fizetni, mind ezt mondják: mi közzük Indokínához, vagy Tajvanhoz? Miért kell magas adókat fizetnünk más országok felfegyverzése érdekében? Minek nekünk új háború? Miért kell fiainknak elvéreznük a világ másik végén, s miért nekünk kell megfizetnünk a háborús költségeket? A válság hatására a széles tömegek ellenállása fokozódik Amerikában a háborús tervekkel és kalandokkal szemben. A lakosság széles tömege egyre erősebben áhítja a tartós békét, mind ellenségesebben fogadják a háborús készüldést.

Az amerikai válság kétségkívül egyike a Washington külpolitikai helyzetét gyengítő tényezőknél. Az Amerikai Egyesült Államok partnereinek kilátásuk van arra, hogy ez a válság a legsúlyosabb gazdasági következményekkel jár majd rájuk néve. Ez az egyik (ha nem is a legfőbb) oka annak a diplomáciai kudarnak, amelyet Dulles szenvedett el, amikor kíséreltet tett, hogy Angliával és Franciaországgal együtt „ultimátumot” küldjön Kínának, s kicserélje az indokínai háború „nemzetközivitelét” és a délkeletázsiai katonai szövetség haladéktalan létrehozására irányuló tervek gyors megvalósítását. Anglia, amely egyelőre még nem sodort magával a gazdasági válság, biztosabb talajon érzi magát „idősebb partnerével” szemben, s hajlamosabb most az önálló politikára.

A válság az Egyesült Államokban tehát elősegíti az amerikai imperializmus nemzetközi pozíciójának további gyengülését. (Megjelent a „Novoje Vremja” 1954. évi 23. számában.)